

АНАЛТИЧНИЙ ЗВІТ

за результатами акредитації ОП «МІЖНАРОДНЕ ПРАВО», СПЕЦІАЛЬНОСТІ 293 “МІЖНАРОДНЕ ПРАВО”, ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ «БАКАЛАВР»

Зауваження	Що зроблено	Що планується зробити
<p>Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми</p>	<p>Рівень відповідності (ГЕР) Рівень Е Рівень відповідності (експертна група) Рівень Е</p>	
<p>Зауваження загальні ЕГ На нашу думку необхідно змінити деякі з цілей, частину мети та особливостей даної ОП та привести їх у відповідність до вимог спеціальності 293 Міжнародне право. Також вважаємо, що необхідно було б набагато чіткіше обґрунтувати співвідношення цілі, мети даної ОП саме з місією Стратегії розвитку Сумського НАУ. Вважаємо, що фокус даної ОП необхідно видозмінити, в контексті врахування саме галузевої приналежності спеціальності 293 «Міжнародне право» до галузі знань 29 «Міжнародні відносини». Функціонування ОП «Міжнародне право» СНАУ не може бути зведене насамперед до економічної доцільності (залучення коштів, грантів на рівні регіону) а все таки насамперед має чітко прослідковуватись суспільна місія. Також вважаємо що деякі освітні компоненти в повній мірі не забезпечують фахові компетентності тому існує необхідність більш точно привести ОК у відповідність до даної освітньої програми.</p>		
<p>необхідно змінити деякі з цілей, частину мети та фокус даної ОП в контексті врахування саме вимог спеціальності 293 «Міжнародне право» та її галузевої приналежності; необхідно було б чіткіше обґрунтувати співвідношення цілі ОП саме з місією Стратегії розвитку Сумського НАУ; вилучити з елементів ОП посил насамперед на економічну доцільність (залучення коштів, грантів на рівні регіону) а натомість акцент зробити насамперед на суспільну місію;</p>	<p>Удосконалено Стратегію юридичного факультету СНАУ; Розроблено нову ОПП, «Міжнародне право» (змінено мету, унікальність ОПП з урахуванням місії СНАУ, Стало: Мета ОПП: ОП передбачає підготовку висококваліфікованих фахівців з міжнародного права, які розбудовують суспільство на засадах сталого розвитку; формування свідомих громадян, лідерів, які здатні відповідати на сучасні виклики, що постають перед міжнародним правом (кліматичні зміни, досягнення миру та справедливості, сталого розвитку міст та спільнот тощо) та збагачувати майбутнє. Основний фокус ОПП: Основний фокус ОП направлений на підготовку висококваліфікованих фахівців з міжнародного права, які розбудовують суспільство на засадах сталого розвитку, здатних реагувати на сучасні виклики, що постають перед міжнародним правом (кліматичні зміни, досягнення миру та справедливості, сталого розвитку міст та спільнот тощо). Невід’ємною частиною фокусу ОП є підготовка конкурентоспроможних фахівців з міжнародного публічного, приватного та європейського права, з поглибленим знанням англійської мови, знанням другої іноземної мови, готових працювати в об’єднаних територіальних громадах, органах місцевого самоврядування, місцевої виконавчої влади, професійних правничих самоврядних об’єднаннях. Ключові слова: міжнародне право; міжнародні правовідносини; правове регулювання міжнародних відносин; застосування норм міжнародного приватного та публічного права; захист прав людини, міжнародний проект, інвестиції.</p>	<p>Доповнити Стратегію Юридичного факультету (на обговоренні) Пропонується: Візія: ґрунтуючись на міжнародних ідеях суспільства знань – розбудовуємо потужний регіональний центр якісної юридичної освіти, працюючи на розвиток правової держави та забезпечення прав людини, інтегруємося до європейського правового й освітньо-наукового простору Місія: примножувати людський капітал через підготовку фахівців з високим рівнем правових знань, правосвідомості, правової культури, які за допомогою правових засобів і способів розбудовують аграрний сектор та суспільство в цілому для досягнення цілей Сталого розвитку</p>

<p>відкоригувати деякі освітні компоненти, котрі забезпечують фахові компетентності даної ОП; передбачити можливість вивчати обов'язкові принаймні дві іноземні мови на даній ОП;</p>	<p>В ОПП змінено ЗК, СК, ПРН з урахуванням проекту стандарту; доповнено новими ОК («Міжнародне екологічне право»; «Юридична англійська мова», «Українська мова та академічне письмо», «Публічне мовлення у міжнародній та дипломатичній сферах»); Отримано 11 схвальних рецензій на ОПП; Як в попередній, так і в діючій ОПП передбачено для вивчення дві іноземні мови. Англійська – обов'язково (Юридична англійська мова (GE&ESP) – 25 кредитів і Друга іноземна мова (німецька або французька) – 5 кредитів) 25.11.2021 – проведено засідання експертної ради, якою узгоджені та підтримані зміни</p>	<p>Продовжити роботу над удосконаленням змісту ОК</p>
<p>Зауваження загальні ГЕР При формулюванні цілі даної ОП доцільно відкоригувати її з урахуванням регіональної специфіки, переконливою аргументацією необхідності саме фахівців за спеціальністю 293 Міжнародне право, а не правника, який знає англійську мову і вміє писати проекти, врахувати при цьому аграрну спрямованість (спеціалізацію) ЗВО. 2.Рекомендуємо більш чіткіше обґрунтувати співвідношення цілі, мети даної ОП саме з місією Стратегії розвитку Сумського НАУ з урахуванням спрямованості ЗВО. 3. Дослухатись до рекомендацій ЕГ, щодо необхідності видозміни фокусу даної ОП, в контексті врахування саме галузевої приналежності спеціальності 293 «Міжнародне право» до галузі знань 29 «Міжнародні відносини». 4. Дослухатись до рекомендацій ЕГ, що функціонування ОП «Міжнародне право» СНАУ не може бути зведене лише до економічної доцільності (залучення коштів, грантів на рівні регіону), а все таки насамперед має чітко прослідковуватись суспільна місія. 5. Суттєвого доопрацювання потребує ОП в частині логіки та методології виписування ПРН і їх забезпеченості відповідними ОК та ФК. Рекомендуємо привести ОК у відповідність до даної освітньої програми та освітнього рівня бакалавр. 6. Рекомендуємо розширити коло зацікавлених сторін за рахунок представників міжнародного правничого спрямування, а не обмежуватись лише представниками господарського суду, юридичних, аудиторських фірм тощо.</p>		
<p>ціль даної ОП «Міжнародне право»... має бути відкоригована з урахуванням особливостей регіону, галузевої спрямованості СНАУ, переконливою аргументацією необхідності саме фахівця за спеціальністю 293 Міжнародне право, а не просто правника, який знає англійську мову і вміє писати проекти, врахувати при цьому аграрну спрямованість (спеціалізацію) ЗВО та прив'язкою до місії у Стратегії розвитку Сумського НАУ на 2021-25 н.р.</p>	<p>Розроблено нову ОПП (в т.ч. змінено мету) Стало: Мета ОПП: ОП передбачає підготовку висококваліфікованих фахівців з міжнародного права, які розбудовують суспільство на засадах сталого розвитку; формування свідомих громадян, лідерів, які здатні відповідати на сучасні виклики, що постають перед міжнародним правом (кліматичні зміни, досягнення миру та справедливості, сталого розвитку міст та спільнот тощо) та збагачувати майбутнє.</p>	
<p>ЕГ також зауважує про звернення керівників аграрних компаній з пропозицією щодо необхідності створення даного напрямку, оскільки у регіоні є необхідність вирішення питань правового характеру щодо продажі продукції за кордон, купівлі техніки. Однак цілі даної ОП не враховують сповна цієї спрямованості і, як слушно зауважує ЕГ зв'язок аграрного спрямування та спеціальності Міжнародне право простежується дуже побічно. Окрім того слід розширити коло зацікавлених сторін за рахунок представників міжнародного правничого</p>	<p>Розроблено нову ОПП (в т.ч. змінено мету) Стало: Мета ОПП: ОП передбачає підготовку висококваліфікованих фахівців з міжнародного права, які розбудовують суспільство на засадах сталого розвитку; формування свідомих громадян, лідерів, які здатні відповідати на сучасні виклики, що постають перед міжнародним правом (кліматичні зміни, досягнення миру та справедливості, сталого розвитку міст та спільнот тощо) та збагачувати майбутнє. Додатково укладено договір про співпрацю із Міжнародною торговою палатою із Міграційною службою Сумської області, де студенти влітку</p>	

спрямування, а не обмежуватись лише представниками господарського суду, юридичних, аудиторських фірм тощо.

відбули на практику та успішно прозвітувалися про результати проходження виробничої практики у відповідності до вимог Програми практики. (Туранська О., Даниленко В., Кудрявцев С., Желдубовський Я.)

25.11.2021 – проведено засідання експертної ради, якою узгоджені та підтримані зміни

Рішення протоколу зборів:

1. Вважати роботу щодо підготовки до акредитацій робочих груп під керівництвом гарантів д.ю.н., професора Арістової, д.ю.н., професора Запарі С.І. зі спеціальностей «Право», «Міжнародне право» задовільною.
2. Рекомендувати робочим групам зі спеціальностей «Право», «Міжнародне право»:
 1. Визначати цілі ОПП/ОНП та їх програмні результати з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту та за відсутності стандартів вищої освіти орієнтуватись як мінімум на їх проекти.
 2. Підтримати ініціативу робочих груп ОПП/ОНП в частині удосконалення відповідності цілей ОПП/ОНП - меті та стратегії юридичного факультету та стратегії СНАУ.
 3. З урахуванням розбудови інформаційного суспільства в Україні, використання ІКТ в діяльності органів публічної влади, доцільно до вибіркових освітніх компонент включити «Проблеми інформаційного права».
 4. З метою посилення практичної підготовки здобувачів активізувати процес залучення фахівців –практиків з різних сфер юриспруденції .
 5. Активізувати діяльність у напрямку використання можливостей неформальної та дуальної освіти.
 6. Підвищувати рівень кваліфікації викладачів ЗВО шляхом стажування у провідних юридичних закладах України та ЄС.

Крім того, ЗВО має враховувати думки своїх безпосередніх стейкхолдерів, адже вони більш ознайомлені з тим, яких спеціалістів потребує ринок праці. 5 жовтня 2021 р. відбулася в Сумському НАУ, на Юридичному факультеті, зустріч начальника відділу організаційно-кадрової роботи Сумської міської ради Антоненко Андрій Геннадійович, з метою ознайомлення студентів з діяльністю ОМС, чим займаються в даних органах, що потрібно знати (вивчати), для того щоб працювати в майбутньому в даній сфері. Хто така посадова особа в ОМС, які посади займають в ОМС, процедура конкурсної основи відбору до ОМС, вимоги до посад. Важливо - юридична освіта відкриває багато шляхів до вакансій!

<p>дещо сумнівними є положення даної ОП котрі визначають її орієнтованість на підготовку фахівців, здатних задовольнити попит на правників у регіоні, в органах місцевого самоврядування та місцевої виконавчої влади, підприємствах різних форм власності, у професійних самоврядних організаціях. Підтримуємо пропозицію ЕГ, щодо необхідності привести у відповідність орієнтованість даної ОП до спеціальності 293 «Міжнародне право».</p>	<p>Експертна рада, анкетування стейкхолдерів підтверджують стійку регіональну потребу фахівцях-юристах, здатних на основі міжнародного та порівняльного досвіду позитивно впливати на регіональну політику.</p> <p>РГ постійно посилює таку співпрацю.</p> <p>Так, наприклад, гарант спеціальності взяла участь у розробці Статуту територіальної громади міста Суми (Розпорядження міського голови від 22.11.2021 № 382-Р) про робочу групу з підготовки змін до Статуту територіальної громади міста Суми</p>	
<p>вважаємо не зовсім коректним та корисним порівняння підготовки фахівців зазначеної ОП із класичними університетами, зокрема Київським національним університетом імені Тараса Шевченка, більш коректнішим та кориснішим для самого ЗВО було б порівняння із регіональним(ними) ЗВО аналогічного аграрного спрямування чи тими, які вдало використовують переваги та потенціал галузевої приналежності.</p>	<p>Здійснено порівняння ОПП із регіональними програмами (наприклад, Сумський державний університет (СумДУ)) та ОПП ЗВО аграрного спрямування (Royal Agricultural University (rau.ac.uk)). В результаті аналізу ОПП доповнено ОПП новими ОК, в т.ч. «Міжнародне екологічне право».</p>	
<p>Суттєвого доопрацювання потребує ОП в частині логіки та методології виписування ПРН і їх забезпеченості відповідними ОК та ФК. Рекомендуємо привести ОК у відповідність до даної освітньої програми та освітнього рівня бакалавр.</p>	<p>ОПП змінено ЗК, СК, ПРН з урахуванням проекту стандарту вищої освіти.</p>	
<p>деякі освітні компоненти в повній мірі не забезпечують фахові компетентності, наприклад: ОК4 (Теорія та практика перекладу)- ЗК7 (здатність розробляти та управляти проектами, працювати в міжнародному контексті); ОК1(історично-філософські студії) - ФК10 (уміння дотримуватись основних норм дипломатичного та ділового етикету...); ОК6 (загальна теорія права) - ФК8 (уміння розробляти юридичну позицію в інтересах клієнта, контраргументи проти позиції опонентів, вести дискусію та дебати); ОК12(порівняльне конституційне та адміністративне право)-ФК1(здатність розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, типи та види міжнародних акторів...); ОК25 (Міжнародний захист прав людини, практика ЄСПЛ) - ФК13 (уміння розуміти особливості міжнародно-правових явищ, прогнозувати напрямки розвитку міжнародного права) та інші.</p>	<p>В ОПП змінено ЗК, СК, ПРН з урахуванням проекту стандарту;</p> <p>доповнено новими ОК («Міжнародне екологічне право»; «Юридична англійська мова», «Українська мова та академічне письмо», «Публічне мовлення у міжнародній та дипломатичній сферах»);</p> <p>Отримано 11 схвальних рецензій на ОПП;</p> <p>25.11.2021 – проведено засідання експертної ради роботодавців, якою узгоджені пропозиції</p>	

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми		Рівень відповідності (експертна група) Рівень В Рівень відповідності (ГЕР) Рівень В
Загальні зауваження ЕГ Вважаємо, що форма атестації випускників ОП Міжнародне право СНАУ має проводитися у вигляді одного державного кваліфікаційного іспиту з Міжнародного права (а не двох). Певним недоліком ОП є можливість вивчення лише однієї обов'язкової іноземної мови (англійської), рекомендується передбачити можливість вивчати обов'язкові принаймні дві іноземні мови. Доцільно було збільшити проходження практики до 5 кредитів. Необхідно розширити бази практики та включити в них такі установи, як консульства, посольства, департаменти міжнародних зав'язків, тощо. У навчальний план ОП додати предмети (Порівняльне Господарським право).		
форма атестації випускників ОП Міжнародне право СНАУ має проводитися у вигляді одного державного кваліфікаційного іспиту з Міжнародного права (а не двох).	В новій ОПП атестація випускників освітньої програми «Міжнародне право» за спеціальністю 293 «Міжнародне право» проводиться у формі єдиного кваліфікаційного іспиту з дисциплін порівняльного, міжнародного права та національного законодавства.	
Певним недоліком ОП є можливість вивчення лише однієї обов'язкової іноземної мови (англійської), рекомендується передбачити можливість вивчати обов'язкові принаймні дві іноземні мови.	Як в попередній, так і в діючій ОПП передбачено для вивчення дві іноземні мови. Англійська – обов'язково (Юридична англійська мова (GE&ESP) – 25 кредитів і Друга іноземна мова (німецька або французька) – 5 кредитів)	
Доцільно було збільшити проходження практики до 5 кредитів.	В новій ОПП навчальна та виробнича практика мають 15 кредитів (навчальна – 5 кредитів та виробнича практика -10 кредитів)	
Необхідно розширити бази практики та включити в них такі установи, як консульства, посольства, департаменти міжнародних зав'язків, тощо.	Додатково укладено договір про співпрацю із Міжнародною торговою палатою та з Міграційною службою Сумської області, де студенти влітку відбули на практику та успішно прозвітувалися про результати проходження виробничої практики у відповідності до вимог Програми практики. (Туранська О., Даниленко В., Кудрявцев С., Желдубовський Я.)	Обговорити на засіданні кафедри, з'ясувати наші можливості укладення додаткових договорів Відповідальний – Клочко А.М.
У навчальний план ОП додати предмети (Порівняльне Господарським право).	В ОПП змінено ЗК, СК, ПРН з урахуванням проекту стандарту Введена дисципліна у ВБ «Міжнародний бізнес»	
Зауваження загальні ГЕР 1. Рекомендуємо ретельно переглянути матрицю та фахово сформувати відповідності, зокрема відношення ОК до компетентностей та результатів навчання (зазвичай один освітній компонент обсягом у 3-4 кредити може сформувати лише незначну кількість компетентностей - близько 4-6), 2. Дослухатись до рекомендацій ЕГ, що форма атестації випускників ОП Міжнародне право СНАУ має проводитися у вигляді одного державного кваліфікаційного іспиту з Міжнародного права (а не двох, один із яких із дисциплін національного законодавства). 3. Доречно дослухатись до рекомендацій ЕГ щодо збільшення навчальної практики до 5 кредитів. 4. Необхідно розширити бази практики та включити в них такі установи, як консульства, посольства, департаменти міжнародних зав'язків, тощо.		
Суттєвого доопрацювання потребує зазначена в ОПП інтегральна компетентність, особливо у її другій частині, оскільки не зрозуміло, що мається на увазі під такими формулюваннями "ОП покликана викликати інтерес, вивільнювати енергію та цікавість, здатність кожного студента навчатися самостійно та навчати інших. Освітня програма має ціннісний характер, заснованих на універсальних цінностях прав людини, повазі до культурних відмінностей". Деякі компетентності, такі як ЗК-9 та ФК-4 більше відповідають рівню магістр, ніж рівню бакалавр; ЗК12 - має довільну інтерпретацію, а не відповідає загальнорекомендованому формулюванню	В ОПП змінено ЗК, СК, ПРН з урахуванням проекту стандарту; 25.11.2021 – проведено засідання експертної ради, якою узгоджені та підтримані зміни В новій ОПП атестація випускників освітньої програми «Міжнародне право» за спеціальністю 293 «Міжнародне право» проводиться у формі єдиного кваліфікаційного іспиту з дисциплін порівняльного, міжнародного права та національного законодавства.	

<p>(Наказ 1254 від 01.10.2019 р.), ФК-13 сформульована таким чином, що перевірити її результат є неможливим. Присутність деяких освітніх компонент на першому курсі (1, 2 семестр) ОК-24 Публічне мовлення та основи наукових досліджень на ОР бакалавр теж викликає певне подивування. Не зовсім логічним видається викладання навчальної дисципліни ОК-8 Історія вчень про державу і право на III-му курсі. Окрім цього, погоджуємось із пропозиціями та рекомендацією ЕГ щодо проведення державного кваліфікаційного іспиту у формі одного іспиту, а не двох.</p>		
<p>Дослухатись до рекомендацій ЕГ, що форма атестації випускників ОП Міжнародне право СНАУ має проводитись у вигляді одного державного кваліфікаційного іспиту з Міжнародного права (а не двох, один із яких із дисциплін національного законодавства).</p>	<p>В новій ОПП атестація випускників освітньої програми «Міжнародне право» за спеціальністю 293 «Міжнародне право» проводиться у формі єдиного кваліфікаційного іспиту з дисциплін порівняльного, міжнародного права та національного законодавства.</p>	
<p>Доречно дослухатись до рекомендацій ЕГ щодо збільшення навчальної практики до 5 кредитів.</p>	<p>В новій ОПП навчальна та виробнича практика мають 15 кредитів ЄКТС (навчальна – 5 кредитів та виробнича практика -10 кредитів)</p>	
<p>Необхідно розширити бази практики та включити в них такі установи, як консульства, посольства, департаменти міжнародних зав'язків, тощо.</p>	<p>Додатково укладено договір про співпрацю із Міжнародною торговою палатою та з Міграційною службою Сумської області, де студенти влітку відбули на практику та успішно прозвітувалися про результати проходження виробничої практики у відповідності до вимог Програми практики. (Туранська О., Даниленко В., Кудрявцев С., Желдубовський Я.)</p>	
<p>Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання Рівень відповідності (експертна група) Рівень В Рівень відповідності (ГЕР) Рівень В</p>		
<p>Загальні зауваження ЕГ Нормативні акти, що регулюють правила прийому на навчання за ОП не перекладено англійською мовою, незважаючи на англійськомовний в тому числі напрямок програми; ЕГ вважає, що необхідно чітко зазначити, що на дану програму приймаються виключно здобувачі із знанням української та виключно англійської мови. Необхідно вивчати не просто англійську мову а юридичну англійську мову (Legal English) та збільшити кількість курсів викладання англійською мовою на даній ОП.</p>		
<p>нормативні акти, що регулюють правила прийому на навчання за ОП перекласти англійською мовою;</p>		<p>Переклад нормативних актів на англійську мову відбувається згідно з планом перекладу</p>
<p>чітко зазначити в правилах прийому, що на дану програму приймаються виключно здобувачі із знанням української та виключно англійської мови;</p>		<p>Відповідно до правил прийому на 2022 н.р. на спеціальність «Міжнародне право» (англійськомовна група) 2af8cdb331a694d3509d30776af45db61134053b9988dfaa47e365b27e2f38e4.xl</p>

		sx (snau.edu.ua) чітко зазначено, що на дану програму приймаються виключно здобувачі із знанням англійської мови;
ввести в навчальний план ОП предмет «Юридична англійська мова» (Legal English) та збільшити кількість курсів викладання англійською мовою на даній ОП;	Введено до ОПП ОК «Юридична англійська мова (GE&ESP) – 25 кредитів»	
<p>Зауваження загальні ГЕР 1. Враховуючи, що дана ОП заявлена як україномовна та англійськомовна для забезпечення рівного доступу, Опис ОП має бути англійськомовним (автономно чи у поєднанні із україномовним - на розсуд ЗВО), нормативні акти, що регулюють правила прийому на навчання за ОП мають бути перекладені англійською мовою. 2. Дослухатись до рекомендацій ЕГ щодо чіткості зазначення, що на дану програму приймаються виключно здобувачі із знанням української та виключно англійської мови (подача сертифікатів ЗНО лише англійської мови як іноземної - як особливості доступу до даної ОП). 3. Підтримуємо рекомендацію ЕГ, що за даною ОП слід передбачити вивчення не лише академічної англійської мови, а фахової юридичної англійської мови (Legal English). 4. Чітко визначитись із характером ОП, а саме - україномовна з елементами викладання англійською мовою чи це англійськомовна програма. 5. Переглянути кількість курсів викладання англійською мовою на україномовній ОП.</p>		
<p>необхідно чітко зазначити, що на дану програму приймаються виключно здобувачі із знанням англійської мови та необхідність вивчати не просто англійську мову, а юридичну англійську мову (Legal English).</p> <p>Беручи до уваги відповідь ЗВО на висновок ЕГ, що дана ОПП забезпечує викладання англійською мовою понад 70% курсів, зазначаємо, що по-перше, робочі навчальні програми не відображають цієї мовної специфіки, по-друге, слід чітко визначитись чи це україномовна програма із елементами викладання англійською мовою (якщо так, то 70% англійськомовних дисциплін є недоречним) чи це англійськомовна програма (якщо так, тоді усі дисципліни мають викладатися англійською мовою).</p>	<p>В ОПП змінено ЗК, СК, ПРН з урахуванням проекту стандарту</p> <p>Введено до ОПП ОК «Юридична англійська мова (GE&ESP) – 25 кредитів»</p>	<p>необхідно чітко</p> <p>зазначити, що на дану програму приймаються виключно здобувачі із знанням англійської мови та необхідність вивчати не просто англійську мову, а юридичну англійську мову (Legal English).</p> <p>Беручи до уваги відповідь ЗВО на висновок ЕГ, що дана ОПП забезпечує викладання англійською мовою понад 70% курсів, зазначаємо, що по-перше, робочі навчальні програми не відображають цієї мовної специфіки, по-друге, слід чітко визначитись чи це україномовна програма із елементами викладання англійською мовою (якщо так, то 70% англійськомовних дисциплін є недоречним) чи це англійськомовна програма (якщо так, тоді усі дисципліни мають викладатися англійською мовою).</p>
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	Рівень відповідності (експертна група) Рівень В Рівень відповідності (ГЕР) Рівень В	
<p>Загальні зауваження ЕГ Ряд документів стосовно провадження освітнього процесу у ЗВО були прийняті та введені у дію більше п'яти років тому і з тих пір фактично не змінювалися, хоча за цей час було прийнято цілий ряд нормативних документів, які прямо чи опосередковано впливають на провадження навчального процесу ЗВО. Також основні документи ЗВО виставлено на сайті університету без відповідних підписів, завірених печаткою ЗВО. Цілий ряд викладачів за ОП, які читають нормативні дисципліни, на думку членів ЕГ, володіють дещо недостатнім науковим доробком у галузі міжнародного права. Зокрема к.е.н. Волченко Н.В., яка читає нормативну дисципліну “Міжнародне публічне право” опубліковано лише 5 наукових статей за тематикою міжнародного публічного права, 4 з яких у видано у співавторстві; к.е.н. Клецовою Н.В., яка викладає</p>		

<p>нормативну дисципліну «Міжнародний захист прав людини та практика Європейського Суду з прав людини» опубліковано 5 наукових статей за тематикою вказаної дисципліни, але немає жодної наукової статті за тематикою викладання нормативної дисципліни, яка би була опублікована даним автором самостійно. Не зважаючи на участь здобувачів вищої освіти за ОП у роботі різноманітних конкурсів з міжнародного права, результативність такої діяльності є невисокою. У 2020-2021 н.р. до ОП було включено курс з історико-філософських студій розміром 5 кредитів ЄКТС, який не включає значних наукових досягнень і сучасних практик у галузі міжнародного права.</p>		
<p>Ряд документів <u>стосовно провадження освітнього процесу у ЗВО</u> були <u>прийняті та введені у дію більше п'яти років тому і з тих пір фактично не змінювалися</u>, хоча за цей час було прийнято цілий ряд нормативних документів, які прямо чи опосередковано впливають на провадження навчального процесу ЗВО.</p>	<p>Положенням про організацію освітнього процесу у Сумському національному аграрному університеті на момент проходження акредитації було від 30.02.2015 р. (введено в дію наказом ректора №112-К від 08.04.2015 р.). В процесі ліквідації зауважень було прийнято нове Положення від 26.04.2021 р. (введено в дію наказом ректора 169-К від 27.04.2021 р.) із врахуванням діючих на даний час нормативних документів. Ознайомитися із оновленим документом можна за посиланням: https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/10/Положення-ООП-нове-з-апеляцією.pdf</p>	
<p>Також основні документи ЗВО виставлено на сайті університету без відповідних підписів, завірених печаткою ЗВО</p>	<p>Відповідно до Закону України Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо використання печаток юридичними особами та фізичними особами - підприємцями (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 18, ст.222) - відсутня необхідність завіряти печаткою юридичними особами. Попри це у разі необхідності СНАУ може надати всі необхідні документи із прославленням печатки.</p>	
<p>Цілий ряд викладачів за ОП, які читають нормативні дисципліни, на думку членів ЕГ, володіють дещо недостатнім науковим доробком у галузі міжнародного права. Зокрема <u>к.е.н. Волченко Н.В., яка читає нормативну дисципліну “Міжнародне публічне право” опубліковано лише 5 наукових статей за тематикою міжнародного публічного права, 4 з яких у видано у співавторстві; к.е.н. Клецовою Н.В., яка викладає нормативну дисципліну «Міжнародний захист прав людини та практика Європейського Суду з прав людини» опубліковано 5 наукових статей за тематикою вказаної дисципліни, але немає жодної наукової статті за тематикою викладання нормативної дисципліни, яка би була опублікована даним автором самостійно.</u></p>	<p>Враховуючи зауваження к.е.н. Волченко Н.В., яка читає нормативну дисципліну “Міжнародне публічне право” опублікувала за темою міжнародного публічного права 2 одноосібні фахові статті у журналах Index Copernicus (1. Волченко Н. В. Захист права людини на продовольство у міжнародному публічному праві. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2021. № 6. 2. Волченко Н. В. Міжнародно-правове регулювання захисту права на індивідуальну продовольчу безпеку в рамках ФАО. <i>Юридичний науковий електронний журнал – електронне наукове фахове видання юридичного факультету Запорізького національного університету.</i> 2021. № 12.) Клецова Н. В., яка викладає нормативну дисципліну «Міжнародний захист прав людини та практика Європейського Суду з прав людини» опублікувала 2 одноосібні фахові статті у журналах Index Copernicus: 1. Клецова Н. В. Право людини на справедливую оплату праці як один із мотиваційних заходів управління людськими ресурсами за умов діджиталізації економіки: міжнародно-порівняльний аналіз України та інших країн світу. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2021. № 6. 2. Клецова Н. В. Доцільність застосування комунікативних здібностей в управлінні людськими ресурсами при вирішенні трудових спорів: порівняльний аналіз</p>	

	<p>міжнародного та вітчизняного досвіду в умовах діджиталізації. <i>Юридичний науковий електронний журнал</i>. №12. 2021.</p> <p>Крім одноосібних було опубліковано 4 роботи у співавторстві, що досліджують проблеми сфери міжнародного публічного права: 1. Клочко А. М. Волченко Н. В., Клецова Н. В. Міжнародний досвід для оцінки переваг та ризиків відкриття ринку земельних ресурсів в Україні. <i>Юридичний науковий електронний журнал – електронне наукове фахове видання юридичного факультету Запорізького національного університету</i>. № 4, 2021. С.607-611. URL: http://www.lsej.org.ua/4_2021/151.pdf (Index Copernicus). 2. Клочко А.М. Волченко Н.В., Клецова Н.В. Економіко-правові засади банківської безпеки в умовах посилення євроінтеграційних процесів в Україні. Науковий журнал «Юридичний бюлетень» № 18, 2021. С 164-172 (Index Copernicus). 3. Клочко А.М. Волченко Н.В. Біометричні технології для безпеки проведення банківських операцій в Україні та зарубіжних державах. <i>Часопис Київського університету права</i>. № 1, (2021). С. 299-304 (Index Copernicus). 4. Mykola Kurylo, Alyona Klochko, Nataliia Volchenko, Nataliia Klietsova and Anna Bolotina (2021). The use of biometric technologies for bank transaction security management against the background of the international experience: Evidence from Ukraine. <i>Banks and Bank Systems</i>, 16(2), 47-58. doi:10.21511/bbs.16(2).2021.05 (Scopus) URL: https://www.businessperspectives.org/index.php/journals/banks-and-bank-systems/issue-383/the-use-of-biometric-technologies-for-bank-transaction-security-management-against-the-background-of-the-international-experience-evidence-from-ukraine</p>	
<p>Не зважаючи на участь здобувачів вищої освіти за ОП у роботі різноманітних конкурсів з міжнародного права, результативність такої діяльності є невисокою.</p>	<p>2020-2021 н.р. у конкурсі студентських наукових робіт за напрямом Міжнародне право було отримано дві нагороди. За результатами проведення підсумкової науково-практичної конференції галузева комісія ухвалила рішення про визначення переможців Конкурсу та нагородження дипломом I ступеня Шишлевської Поліни Русланівни (науковий керівник к.е.н., доц. Клецова Н. В.), дипломом III ступеня Козодав Марину Юріївну (науковий керівник д.ю.н., проф. Запара С. І.)</p>	
<p>У 2020-2021 н.р. до ОП було включено курс з історико-філософських студій розміром 5 кредитів ЄКТС, який не включає значних наукових досягнень і сучасних практик у галузі міжнародного права.</p>	<p>Зміст курсу чітко узгоджений із ПРН, формує обов'язкові загальні компетенції, передбачені усіма стандартами вищої освіти бакалаврського рівня і відповідає концептуальним засадам фахівців у CHAY (<4D6963726F736F667420576F7264202D20CAEEEDF6E5EFF2F3E0EBFCEDB320E7E0F1E0E4E820E3F3ECE0EDB3F2E0F0EDEEBF20F1EAEBE0E4EEE2EEBF20EFB3E4E3EEF2EEE2EAE820F4E0F5B3E2F6B3E220F320D1CDC0D3> (snau.edu.ua))</p>	

	25.11.2021 – проведено засідання експертної ради, якою узгоджені та підтримані зміни	
<p>Зауваження загальні ГЕР</p> <p>1. Дослухатись до рекомендації ЕГ щодо оновлення низки документів щодо провадження освітнього процесу у ЗВО. 2. Рекомендуємо основні документи ЗВО оприлюднювати на сайті університету належно оформленими (з відповідними датами затвердження, підписами та завіреними печаткою ЗВО). 3. Погодитись із рекомендацією ЕГ щодо викладання нормативних дисциплін, кваліфікованими фахівцями у галузі міжнародного права (з базовою освітою за спеціальністю 293 міжнародне право чи з вагомим науковим доробком у галузі міжнародного права). 4. Рекомендуємо чітко визначитись чи ЗВО використовує робочі програми навчальних дисциплін чи силабуси. 5. Погоджуємось із рекомендацією ЕГ щодо необхідності оновлення змісту освітніх компонентів за ОП які би включали до своєї структури значні наукові досягнення та сучасні практики у галузі міжнародного права</p>		
<p>Однак ЗВО доречним було б визначитись чи вони використовують робочу програму (РП) навчальної дисципліни чи силабус. Слід усунути розбіжності у датах затвердження РП, зазначених на титулі сторінки та тексті (ОК-17, ОК-9); відсутня інформація про перезатвердження робочих програм навчальних дисциплін. Попри існування загальних критерії оцінювання у РП не враховано специфіки навчальних дисциплін та особливостей оцінювання, виходячи з цього.</p>	<p>Розбіжності усунуто. Положення про робочу програму (силабус) освітнього компонента схвалено Вченою радою Сумського НАУ Протоколом № 12 від 10.06. 2021 р. та затверджене Наказом ректора Сумського НАУ № 263-к від 16.06. 2021 р. https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/11/Положення-про-робочу-програму-силабус-освітнього-компонента.pdf визначає у підпункті.1.2. п.1 подвійну назву основного документа, що мстить інформацію про освітній компонент</p> <p>Розбіжності у датах затвердження РП, зазначених на титулі сторінки та тексті (ОК-17, ОК-9) усунуто. Зокрема, прийняті силабуси за новими вимогами, що унеможлиблює використання попередніх. Інформація про перезатвердження робочих програм навчальних дисциплін відсутня у поточному році у зв'язку із тим, що силабуси були оновлені, відповідно до нового Положення, посилання на яке надано вище.</p> <p>Відповідно до силабусів нового типу, критерії оцінювання враховують не лише специфіку навчальних дисциплін та особливості оцінювання, виходячи з цього, але і специфіку кожного окремого завдання. Зокрема, подається таблиця 5.1.2. Критерії оцінювання, яка представляє кожен компонент сумативного оцінювання із розподілом балів та критеріями, що зумовлюють рівень оцінки.</p>	
<p>Водночас викликає зауваження включення у 2020-2021 н.р. до ОП курсу з історико-філософських студій, у розмірі 5 кредитів ЄКТС. Експертною групою наголошується, що вказаний предмет не включає значних наукових досягнень і сучасних практик у галузі міжнародного права. Щодо структури даної навчальної дисципліни, то, виходячи із її робочої програми маємо суперечності, а саме: на титулі (с.1) зазначено, що дана НД для всіх освітніх програм; на с.3 дисципліна структурована на Ч.І та Ч.ІІ де чітко зазначено, що Ч.І для</p>	<p>25.11.2021 – проведено засідання експертної ради, якою узгоджені та підтримані зміни.</p> <p>Зміст курсу чітко узгоджений із ПРН, формує обов'язкові загальні компетенції, передбачені усіма стандартами вищої освіти бакалаврського рівня і відповідає концептуальним засадам фахівців у CHAU</p> <p><a href="https://snau.edu.ua/<4D6963726F736F667420576F7264202D20CAEEEDF6E5EFF2F3E0EBFCEDB320E7E0F1E0E4E820E3F3ECE0EDB3F2E0F0EDEEBF20F1EAEBE0E4EEE2EEBF20EFB3E4E3EEF2EEE2EAE820F4E0F5B3E2F6B3E220F320D1CDC0D3>">(<4D6963726F736F667420576F7264202D20CAEEEDF6E5EFF2F3E0EBFCEDB320E7E0F1E0E4E820E3F3ECE0EDB3F2E0F0EDEEBF20F1EAEBE0E4EEE2EEBF20EFB3E4E3EEF2EEE2EAE820F4E0F5B3E2F6B3E220F320D1CDC0D3> (snau.edu.ua))</p>	

<p>галузей знань: 0305 Економіка і підприємництво, 0306 Менеджмент і адміністрування, а Ч.ІІ уже для всіх ОП. У такому випадку логічним було б притримуватись такої конкретизації у поділі і у п.2 Мета і завдання навчальної дисципліни. Однак, при формуванні результуючої оцінки Ч.І у розрахунку враховується як обов'язкова для усіх ОП. Розбіжностей та неточностей такого гатунку слід уникати з позиції забезпечення якості навчального процесу та зрозумілості для студентів.</p>		
<p>Науково-педагогічним працівникам, які забезпечують викладання дисциплін за ОП слід посилити власну науково-дослідну роботу у сфері саме міжнародного права загалом, а також безпосередньо у розрізі дисциплін, які ними викладаються.</p>	<p>Враховуючи зауваження к.е.н. Волченко Н.В., яка читає нормативну дисципліну “Міжнародне публічне право” опублікувала за темою міжнародного публічного права 2 одноосібні фахові статті у журналах Index Copernicus (1. Волченко Н. В. Захист права людини на продовольство у міжнародному публічному праві. <i>Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції.</i> 2021. № 6. 2. Волченко Н. В. Міжнародно-правове регулювання захисту права на індивідуальну продовольчу безпеку в рамках ФАО. <i>Юридичний науковий електронний журнал – електронне наукове фахове видання юридичного факультету Запорізького національного університету.</i> 2021. № 12.)</p> <p>Клецова Н. В., яка викладає нормативну дисципліну «Міжнародний захист прав людини та практика Європейського Суду з прав людини» опублікувала 2 одноосібні фахові статті у журналах Index Copernicus:</p> <p>1. Клецова Н. В. Право людини на справедливу оплату праці як один із мотиваційних заходів управління людськими ресурсами за умов діджиталізації економіки: міжнародно- порівняльний аналіз України та інших країн світу. <i>Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції.</i> 2021. № 6. 2. Клецова Н. В. Доцільність застосування комунікативних здібностей в управлінні людськими ресурсами при вирішенні трудових спорів: порівняльний аналіз міжнародного та вітчизняного досвіду в умовах діджиталізації. <i>Юридичний науковий електронний журнал.</i> №12. 2021.</p> <p>Крім одноосібних було опубліковано 4 роботи у співавторстві, що досліджують проблеми сфери міжнародного публічного права: 1. Клочко А. М. Волченко Н. В., Клецова Н. В. Міжнародний досвід для оцінки переваг та ризиків відкриття ринку земельних ресурсів в Україні. <i>Юридичний науковий електронний журнал – електронне наукове фахове видання юридичного факультету Запорізького національного університету.</i> № 4, 2021. С.607-611. URL: http://www.lsej.org.ua/4_2021/151.pdf (Index Copernicus). 2. Клочко А.М. Волченко Н.В., Клецова Н.В. Економіко-правові засади банківської</p>	

	<p>безпеки в умовах посилення євроінтеграційних процесів в Україні. Науковий журнал «Юридичний бюлетень» № 18, 2021. С 164-172 (Index Copernicus). 3. Клочко А.М. Волченко Н.В. Біометричні технології для безпеки проведення банківських операцій в Україні та зарубіжних державах. Часопис Київського університету права. № 1, (2021). С. 299-304 (Index Copernicus). 4. Mykola Kurylo, Alyona Klochko, Nataliia Volchenko, Nataliia Klietsova and Anna Bolotina (2021). The use of biometric technologies for bank transaction security management against the background of the international experience: Evidence from Ukraine. <i>Banks and Bank Systems</i>, 16(2), 47-58. doi:10.21511/bbs.16(2).2021.05 (Scopus) URL: https://www.businessperspectives.org/index.php/journals/banks-and-bank-systems/issue-383/the-use-of-biometric-technologies-for-bank-transaction-security-management-against-the-background-of-the-international-experience-evidence-from-ukraine</p> <p>Викладачами Волченко Н. В. та Клецовою Н. В. підвищено кваліфікацію за напрямом міжнародне право. Успішно пройдене міжнародне науково-освітнє стажування «Досвід Естонії у дослідженні та організації навчального процесу (активні методи навчання, електронне навчання та практичне навчання) з менеджменту та цифровізації, міжнародних відносин, міжнародного права, соціального захисту та грантових можливостей фінансування», організована науково-технічною організацією Teadmus OU (180 годин=6 кредитів ECTS). Про що є відповідні сертифікати (період 14.08.21-13.11.2021)</p>	
<p>У свою чергу необхідно оновити зміст освітніх компонентів за ОП які би включали до своєї структури значні наукові досягнення та сучасні практики у галузі міжнародного права</p>	<p>В ОПП змінено ЗК, СК, ПРН з урахуванням проекту стандарту; доповнено новими ОК («Міжнародне екологічне право»; «Юридична англійська мова», «Українська мова та академічне письмо», «Публічне мовлення у міжнародній та дипломатичній сферах»); Зміна структури ОПП та її компонентів отримала позитивну підтримку у рецензентів (отримано 11 схвальних рецензій на ОПП).</p>	<p>Провести засідання кафедри «Міжнародні відносини» та узагальнити зміни до ОК які би включали до своєї структури значні наукові досягнення та сучасні практики у галузі міжнародного права</p>
<p>Ряд документів <u>стосовно провадження освітнього процесу у ЗВО</u> були <u>прийняті та введені у дію більше п'яти років тому і з тих пір фактично не змінювалися</u>, хоча за цей час було прийнято цілий ряд нормативних документів, які прямо чи опосередковано впливають на провадження навчального процесу ЗВО.</p>	<p>Положенням про організацію освітнього процесу у Сумському національному аграрному університеті на момент проходження акредитації було від 30.02.2015 р. (введено в дію наказом ректора №112-К від 08.04.2015 р.). В процесі ліквідації зауважень було прийнято нове Положення від 26.04.2021 р. (введено в дію наказом ректора 169-К від 27.04.2021 р.) із врахуванням діючих на даний час нормативних документів. Ознайомитися із оновленим документом можна за</p>	

	<p>посиланням: https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/10/Положення-ООП-нове-з-апеляцією.pdf</p>	
Також основні документи ЗВО виставлено на сайті університету без відповідних підписів, завірених печаткою ЗВО	Відповідно до Закону України Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо використання печаток юридичними особами та фізичними особами - підприємцями (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 18, ст.222) - відсутня необхідність завіряти печаткою юридичними особами. Попри це у разі необхідності СНАУ може надати всі необхідні документи із прославленням печатки	Звернутись до відділу забезпечення якості освіти та навчального відділу
<p>Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність</p>		
<p>Рівень відповідності (експертна група) Рівень В Рівень відповідності (ГЕР) Рівень В</p>		
<p>Загальні зауваження ЕГ Процедуру розгляду справ про порушення академічної доброчесності слід оприлюднювати для широкого ознайомлення та відповідного аналізу університетською спільнотою; привести у відповідність до діючих норм і правил документацію ЗВО виставлену на сайті університету шляхом їх підписання та завірення печаткою ЗВО. В робочих програмах з дисциплін, які викладаються за ОП при визначенні форми контрольного заходу не встановлюються чіткі критерії його оцінювання, що, у свою чергу, не повною мірою дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти за ОП результатів навчання для окремого освітнього компоненту. До процесу формування питань анкетування студентів, а також для обробки та аналізу результатів проведення опитування, слід залучати відповідних фахівців у сфері соціології. За результатами анкетування слід формувати відповідний аналітичний звіт, результати якого слід заслуховувати та обговорювати на засіданнях кафедри та вченої ради факультету. Завдяки опрацюванню отриманих результатів можна буде прослідкувати динаміку реакції студентів на сформульовані запитання. Сам опитувальник слід суттєво розширити з метою збільшення спектру питань, які дадуть змогу визначити думку та ставлення студентів стосовно реалізації навчання за ОП.</p>		
ЕГ. Процедуру розгляду справ про порушення академічної доброчесності слід оприлюднювати для широкого ознайомлення та відповідного аналізу університетською спільнотою;	<p>Проводяться бесіди зі студентами всіх курсів з академічної доброчесності з орієнтацією на тест, де можна ознайомитися з основними положеннями щодо даного питання. Крім того, 15 листопада 2021 році на всеукраїнській науковій конференції студентів та аспірантів СНАУ, присвяченій міжнародному дню студенту, Хоменко Ірина, студентка 4 курсу «Міжнародне право» піднімала питання з доповіддю «Академічна доброчесність та її популяризація», що набуло широкого обговорення серед студентів та науково-педагогічного складу працівників юридичного факультету. В процесі обговорення студенткою Хоменко І. було запропоновано додаткові заходи стимулювання здобувачів 2 рівня щодо уникнення академічної недоброчесності, за що студентку було нагороджено грамотою і сертифікатом учасника за найкращу доповідь.</p> <p>Куратори мають контакт із кураторськими групами у месенджерах, де студенти постійно отримують інформацію щодо академічної доброчесності.</p> <p>Проведено анкетування студентів стосовно дотримання правил академічної доброчесності .</p> <p>Здійснюється всеохоплююче роз'яснення студентам про академічну доброчесність на всіх етапах навчання. Дана тематика також розробляється на студенських конференціях.</p>	

	<p>Викладачі пройшли тренінги , що підвищують обізнаність у сфері навчання та дотримання правил академічної доброчесності (Клецова Н.В., Петрова Н.О., 10.05.2021–20.05.2021 р. (12 академічних годин) – Університет Східної Англії (Великобританія) у співпраці з Програмою USAID «Нове правосуддя», українськими правничими школами та експертами з питань доброчесності та протидії корупції. Тренінг «з питань етики, доброчесності та протидії корупції» (сертифікат учасника від 31 травня 2021 року).</p>	
<p>ЕГ. Привести у відповідність до діючих норм і правил документацію ЗВО виставлену на сайті університету шляхом їх підписання та завірення печаткою ЗВО.</p>	<p>Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо використання печаток юридичними особами та фізичними особами - підприємцями (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 18, ст.222) - відсутня необхідність завіряти печаткою юридичними особами. Попри це у разі необхідності СНАУ може надати всі необхідні документи із прославленням печатки</p>	
<p>ЕГ. В робочих програмах при визначенні форми контрольного заходу не встановлюються чіткі критерії його оцінювання</p>	<p>В цьому році було змінено форми Робочих програм (СИЛАБУСІВ) та є чітке зазначення, за який вид виконаної роботи студент отримує відповідне оцінювання</p>	
<p>ЕГ. Питання стосовно зрозумілості критеріїв оцінювання та їх дотримання включено до змісту анкети опитування студентів, проте до процесу формування даного опитувальника, а також для обробки та аналізу результатів проведення анкетування, слід було б залучати відповідних фахівців у сфері соціології, завдяки чому можна буде прослідкувати динаміку реакції студентів на сформульовані запитання, а також реалізацію висловлених ними побажань. Сам опитувальник, на думку членів ЕГ слід суттєво розширити з метою збільшення спектру питань, які дадуть змогу визначити думку та ставлення студентів з приводу реалізації навчання за ОП.</p>	<p>Зміст анкет формується фахово, погоджується зі стейкхолдерами, затверджується радою із забезпечення якості СНАУ, щорічно оновлюються з урахуванням досягнень педагогічної науки, вимог щодо співпраці із стейкхолдерами.</p>	
<p>ЕГ. В робочих програмах з дисциплін, які викладаються за ОП при визначенні форми контрольного заходу не встановлюються чіткі критерії його оцінювання, що, у свою чергу, не повною мірою дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти за ОП результатів навчання для окремого освітнього компоненту.</p>	<p>Цього року було змінено форми Робочих програм (СИЛАБУСІВ), встановлені чіткі критерії оцінювання отриманих компетенцій. https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/11/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%87%D1%83-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D1%83-%D1%81%D0%B8%D0%BB%D0%B0%D0%B1%D1%83%D1%81-</p>	

	%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%BF%D0%BE%D0%BD%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B0.pdf	
<p>ЕГ. За результатами анкетування слід формувати відповідний аналітичний звіт, результати якого слід заслуховувати та обговорювати на засіданнях кафедри та вченої ради факультету.</p>	<p>Зміст анкет формується фахово, погоджується зі стейкхолдерами, затверджується радою із забезпечення якості СНАУ, щорічно оновлюються з урахуванням досягнень педагогічної науки, вимог щодо співпраці із стейкхолдерами.</p> <p>Проведено анкетування студентів стосовно дотримання правил академічної доброчесності.</p> <p>Здійснюється всеохоплююче роз'яснення студентам про академічну доброчесність на всіх етапах навчання. Дана тематика також піднімається на студенських конференціях.</p> <p>Викладачі пройшли тренінги, що підвищують обізнаність у сфері навчання та дотримання правил академічної доброчесності (Клецова Н. В., Петрова Н. О., 10.05.2021–20.05.2021 р. (12 академічних годин) – Університет Східної Англії (Великобританія) у співпраці з Програмою USAID «Нове правосуддя», українськими правничими школами та експертами з питань доброчесності та протидії корупції. Тренінг «з питань етики, доброчесності та протидії корупції» (сертифікати учасників від 31 травня 2021 року).</p>	
<p>Зауваження загальні ГЕР 1. Дослухатись до рекомендацій ЕГ щодо необхідності оприлюднення для широкого ознайомлення та відповідного аналізу університетською спільнотою процедуру розгляду справ про порушення академічної доброчесності ; 2. Рекомендуємо привести у відповідність до діючих норм і правил документацію ЗВО виставлену на сайті університету шляхом їх підписання та завірення печаткою ЗВО. 3. В робочих програмах з дисциплін, які викладаються за ОП при визначенні форми контрольного заходу не встановлюються чіткі критерії його оцінювання, що, у свою чергу, не повною мірою дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти за ОП результатів навчання для окремого освітнього компоненту. 4. Рекомендуємо чітко визначитись із співвідношенням систем - Європейської кредитнотрансферна система (система оцінювання) та ECTS-рейтингом (А - Е) . 5. 5.1. Погоджуємось із рекомендаціями ЕГ щодо процесу формування питань анкетування студентів, а також для обробки та аналізу результатів проведення опитування, слід залучати відповідних фахівців у сфері соціології. 5.2. За результатами анкетування слід формувати відповідний аналітичний звіт, результати якого слід заслуховувати та обговорювати на засіданнях кафедри та вченої ради факультету. 5.3. Сам опитувальник слід суттєво розширити з метою збільшення спектру питань, які дадуть змогу визначити думку та ставлення студентів стосовно реалізації навчання за ОП.</p>		
<p>Дослухатись до рекомендацій ЕГ щодо необхідності оприлюднення для широкого ознайомлення та відповідного аналізу університетською спільнотою процедуру розгляду справ про порушення академічної доброчесності ;</p>	<p>Зміст анкет формується фахово, погоджується зі стейкхолдерами, затверджується радою із забезпечення якості СНАУ, щорічно оновлюються з урахуванням досягнень педагогічної науки, вимог щодо співпраці із стейкхолдерами.</p>	
<p>В робочих програмах з дисциплін, які викладаються за ОП при визначенні форми контрольного заходу не встановлюються чіткі критерії його оцінювання, що, у</p>	<p>Цього року було змінено форми Робочих програм (СИЛАБУСІВ), встановлені чіткі критерії оцінювання отриманих компетенцій.</p>	

<p>свою чергу, не повною мірою дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти за ОП результатів навчання для окремого освітнього компоненту.</p>	<p>https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/11/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%87%D1%83-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D1%83-%D1%81%D0%B8%D0%BB%D0%B0%D0%B1%D1%83%D1%81-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%BF%D0%BE%D0%BD%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B0.pdf</p>	
<p>Рекомендуємо чітко визначитись із співвідношенням систем – Європейської кредитнотрансферна система (система оцінювання) та ECTS-рейтингом (A – E) .</p>	<p>СНАУ здійснює оцінювання здобувачів відповідно до внутрішніх існуючих стандартів та нормативів.</p>	
<p>Погоджуємось із рекомендаціями Еґ щодо процесу формування питань анкетування студентів, а також для обробки та аналізу результатів проведення опитування, слід залучати відповідних фахівців у сфері соціології.</p>	<p>Питання змісту анкет щорічно оновлюються з урахуванням досягнень педагогічної науки, вимог щодо співпраці із стейкхолдерами.</p>	
<p>За результатами анкетування слід формувати відповідний аналітичний звіт, результати якого слід заслуховувати та обговорювати на засіданнях кафедри та вченої ради факультету.</p>	<p>Зміст анкет формується фахово, погоджується зі стейкхолдерами, затверджується радою із забезпечення якості СНАУ, щорічно оновлюються з урахуванням досягнень педагогічної науки, вимог щодо співпраці із стейкхолдерами.</p>	
<p>Сам опитувальник слід суттєво розширити з метою збільшення спектру питань, які дадуть змогу визначити думку та ставлення студентів стосовно реалізації навчання за ОП.</p>	<p>Зміст анкет щорічно оновлюються з урахуванням досягнень педагогічної науки, вимог щодо співпраці із стейкхолдерами.</p>	
<p>Критерій 6. Людські ресурси Рівень відповідності (експертна група) Рівень E Рівень відповідності (ГЕР) Рівень E</p>		
<p>Загальні зауваження Еґ Академічна та професійна кваліфікація викладачів, залучених до реалізації ОП повністю не забезпечує досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. Зокрема, Волченко Наталія Василівна є кандидатом економічних наук за спеціальністю «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)», доцентом кафедри менеджменту ЗЕД та євроінтеграції, викладає нормативні дисципліни “Міжнародне публічне право”, “Теорія міжнародних відносин”, “Історія міжнародних відносин”. Водночас вказаний викладач є доцентом кафедри менеджменту ЗЕД та євроінтеграції згідно атестата 12ДЦ № 045374 від 15.12.2015 р. Напрямок наукових досліджень вказаного викладача стосується розвитку зовнішньоторговельної діяльності аграрними підприємствами. Спеціальність «Право» за кваліфікацією магістр права, юрист вказаним викладачем було здобуто у Сумському національному аграрному університеті у 2018 році (диплом М18 № 169029). Клецова Наталія Володимирівна є кандидатом економічних наук спеціальність «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)», доцент кафедри менеджменту ЗЕД та євроінтеграції, викладає нормативну дисципліну «Міжнародний захист прав людини та практика Європейського Суду з прав людини». Нею видано 5 наукових статей за тематикою даного предмета, усі статті видано у співавторстві. Водночас вказаний викладач є доцентом кафедри менеджменту ЗЕД та євроінтеграції згідно</p>		

атестата 12ДЦ № 045375 від 15.12.2015 р. Спеціальність «Правознавство» за кваліфікацією магістр права, вказаним викладачем було здобуто у Сумському національному аграрному університеті у 2017 році (диплом М17 № 049819). Під час конкурсного добору на заміщення вакантних посад не завжди витримуються відповідні процедури, які дозволяють забезпечити необхідний рівень професіоналізму викладацького складу за ОП для її успішної реалізації.

Серед викладацького складу за ОП лише двоє викладачів, зокрема Тропін Захар Володимирович та Бенедик Яна Степанівна є кандидатами юридичних наук за спеціальністю 12.00.11 – міжнародне право.

Під час проходження відбору при заміщенні вакантних посад доцента кафедри міжнародних відносин викладачами Волченко Наталією Василівною та Клецовою (Полянською) Наталією Володимирівною, було допущено невідповідність вимогам п. 2.6.10. та п. 3.9. Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП та укладання з ними трудових договорів (контрактів) <http://surl.li/kstx>. Зокрема, вказані особи не мають наукового ступеня доктора філософії (кандидата наук) або доктора наук відповідно до профілю кафедри; не мають двох наукових статей за профілем кафедри, опублікованих у виданнях, що індексуються в наукометричних базах Scopus та Web of Science впродовж останніх трьох років; не мають виробничого стажу за профілем кафедри не менше 15 років, так як повну вищу освіту (вищу освіту другого (магістерського) рівня) відповідно до профілю кафедри отримали у 2017-2018 роках. Вказане залучення носить лише епізодичний характер.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, залучених до реалізації ОП повністю не забезпечує досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. Зокрема, Волченко Наталія Василівна є кандидатом економічних наук за спеціальністю «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)», доцентом кафедри менеджменту ЗЕД та євроінтеграції, викладає нормативні дисципліни «Міжнародне публічне право», «Теорія міжнародних відносин», «Історія міжнародних відносин». Водночас вказаний викладач є доцентом кафедри менеджменту ЗЕД та євроінтеграції згідно атестата 12ДЦ № 045374 від 15.12.2015 р. Напряму наукових досліджень вказаного викладача стосується розвитку зовнішньоторговельної діяльності аграрними підприємствами.

Спеціальність «Право» за кваліфікацією магістр права, юрист вказаним викладачем було здобуто у Сумському національному аграрному університеті у 2018 році (диплом М18 № 169029). Клецова Наталія Володимирівна є кандидатом економічних наук спеціальність «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)», доцент кафедри менеджменту ЗЕД та євроінтеграції, викладає нормативну дисципліну «Міжнародний захист прав людини та практика Європейського Суду з прав людини». Нею видано 5 наукових статей за тематикою даного предмета, усі статті видано у співавторстві. Водночас вказаний викладач є доцентом кафедри

Викладач Волченко Н.В. окрім додаткової академічної кваліфікації в частині к.е.н., доцента є магістром права, що підтверджує академічну кваліфікацію викладача. (вступ на рівень магістра відбувся із застосуванням режиму ЄДКІ, застосованого для всіх абітурієнтів в Україні; під час навчання була переможницею Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт за спеціальністю «Міжнародне право»). Окрім того, Волченко Н. В. має відповідність у понад 6-ти пунктам зазначених у п. 30 Ліцензійних вимог, що підтверджують відповідність професійної кваліфікації викладача. Окрім того, викладач, вільно володіє англійською мовою (має сертифікат на знання англійської мови B2), протягом 2017-2020 рр. регулярно підвищувала кваліфікацію у контексті дисциплін, що викладає, є учасником проекту Erasmus+, має практичний досвід роботи із міжнародними контрагентами у ПрАТ «Технологія». Ця інформація була надана експертам під час процедури акредитації. Крім того, відсутня заборона на публікацію статей у співавторстві чи наявності одноосібних статей як необхідної вимоги до академічної чи наукової кваліфікації викладача.

Викладач Клецова Н.В. також, окрім додаткової академічної кваліфікації в частині к.е.н., доцента є магістром права (юридичну освіту здобувала ступенево, має дипломи молодшого спеціаліста за спеціальністю «Правознавство», бакалавра права). *управління підприємствами (за видами економічної діяльності), доцент кафедри менеджменту ЗЕД та євроінтеграції, викладає нормативну дисципліну «Міжнародний захист прав людини та практика Європейського Суду з прав людини»*

менеджменту ЗЕД та євроінтеграції згідно атестата 12ДЦ № 045375 від 15.12.2015 р. Спеціальність «Правознавство» за кваліфікацією магістр права, вказаним викладачем було здобуто у Сумському національному аграрному університеті у 2017 році (диплом М17 № 049819).

Окрім того, Клецова Н.В., також, має відповідність у понад 5-ти умов зазначених у п. 30 Ліцензійних вимог, що підтверджують відповідність викладача. вільно володіє англійською мовою (має сертифікат на знання англійської мови B2), протягом 2017-2020 рр. регулярно підвищувала кваліфікацію у контексті дисциплін, що викладає, є тьютором здобувачів у підготовці до дебатів з національних змагань <https://bit.ly/3tUu02B>; офіційним тренером по MOOT COURT Європейського Суду по Правах Людини «European Human Rights Moot Court Competition». Під її керівництвом, команда здобувачів ОП, що акредитується, вийшла у 2021 році у півфінал серед інших 77 команд країн ЄС. Змагання проходять англійською мовою та передбачають ґрунтовне знання практики ЄСПЛ. Суддями- юристами різних країн світу було підкреслено високу компетентність у підготовці команди із СНАУ, зокрема мова йшла про структуру побудови аргументів команди за вимогами IRAC, правильне використання практики Європейського Суду з Прав Людини (влучне використання кейсів у відповідності до фактів справи), а також професійне веденні дебатів під час другого раунду.

Додатково: Не дивлячись на те, що Волченко Наталія Василівна є кандидатом економічних наук за спеціальністю «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)», доцентом кафедри менеджменту ЗЕД та євроінтеграції, її професійна кваліфікація дозволяє забезпечити досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. Зокрема, Волченко Н.В. упродовж 2021 опубліковано дві статті, що індексуються базами даних Scopus та Web of Science (посилання на відповідні авторські профілі зазначені на сайті юридичного факультету СНАУ, зокрема: <https://ur.snau.edu.ua/?p=3616>). Напрямок наукових досліджень вказаного викладача спрямований наразі на дослідження та аналіз практики ЄСПЛ, євроінтеграційні процеси, міжнародний захист прав і свобод людини, дослідження міжнародного досвіду правових явищ, про що свідчать й останні 5 публікацій авторки за 2021 р. у фахових виданнях, а саме:

1. Клецова Н. В., Волченко Н. В., Казбан А. С. Наукове дослідження щодо права на працю: порівняння міжнародного досвіду та актуальна практика ЄСПЛ. Підприємництво, господарство і право. 2021. № 6. С. 210–215. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2021/6/34.pdf> DOI <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2021.6.34>
2. Клочко А. М., Волченко Н. В., Клецова Н. В. Економіко-правові засади банківської безпеки за умов посилення євроінтеграційних процесів в Україні. Науковий журнал «Юридичний бюлетень». 2021. № 18. С. 164–

171. URL: <http://www.lawbulletin.oduvs.od.ua/archive/2021/18/24.pdf> DOI <https://doi.org/10.32850/LB2414-4207.2021.18.22> (Index Copernicus)

3. Волченко Н. В., Клецова Н. В. Історико-правовий аналіз міжнародного захисту свободи слова у період збройних конфліктів та його значення для розвитку міжнародних відносин. Юридичний науковий електронний журнал. 2021. № 1. С. 312–315. URL: http://www.lsej.org.ua/1_2021/79.pdf DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2021-1/77>

4. Клочко А. М., Волченко Н. В., Клецова Н. В. Міжнародний досвід для оцінки переваг та ризиків відкриття ринку земельних ресурсів в Україні. Юридичний науковий електронний журнал – електронне наукове фахове видання юридичного факультету Запорізького національного університету. 2021. № 4. С. 607–611. URL: http://www.lsej.org.ua/4_2021/151.pdf

5. Клочко А.М. Волченко Н.В. Біометричні технології для безпеки проведення банківських операцій в Україні та зарубіжних державах. Часопис Київського університету права. № 1, (2021). С. 299-304.

Також викладачем було підвищено професійну кваліфікацію у обсязі 180 годин за рахунок міжнародного наукового стажування в Естонії, модулі якого охоплювали питання міжнародного права. Зокрема: Nataliia Volchenko has passed the international scientific and educational internship “The experience of Estonia in the research and organization of the educational process (active teaching methods, e-learning and practical studying) in management and digitalization, international relations, international law, social protection and grant possibilities of them financing” organized by scientific and technical organization Teadmus OU (180 hours=6 credits ECTS).Certificate number 522/2021 (period 14.08.21-13.11.2021)

Клецова Наталія Володимирівна, не дивлячись на те, що є кандидатом економічних наук спеціальність «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності), доцент кафедри менеджменту ЗЕД та євроінтеграції, за 2021 рік істотно підвищила свою кваліфікацію в напрямку «Міжнародне право». Зокрема, під її керівництвом студентка 4 курсу спеціальності «Міжнародне право» Поліна Русланівна Шишлевська виборола перше з перших місць в Україні у конкурсі студентських наукових робіт зі спеціальності «Міжнародне право», одержала найвищу кількість балів за свою наукову роботу (посилання: <https://www.facebook.com/photo/?fbid=1996934273795988&set=gm.1422010421477758>, дипломом I ступеня).

Клецова Н.В. упродовж 2021 опубліковано статті, що індексуються базами даних Scopus та Web of Science (посилання на відповідні авторські профілі

зазначені на сайті юридичного факультету СНАУ, зокрема: <https://ur.snau.edu.ua/?p=3616>). В цілому, Клецова Н.В. має 3 статті, які індексуються БД Web of Science та одну, яка індексується БД Scopus. Напрямок наукових досліджень вказаного викладача спрямований на дослідження та аналіз практики ЄСПЛ, євроінтеграційні процеси, міжнародний захист прав і свобод людини, дослідження міжнародного досвіду правових явищ, про що свідчать й останні 7 публікацій авторки за 2021 р. у фахових виданнях, а саме:

1. Клецова Н. В., Волченко Н. В., Казбан А. С. Наукове дослідження щодо права на працю: порівняння міжнародного досвіду та актуальна практика ЄСПЛ. Підприємництво, господарство і право. 2021. № 6. С. 210–215. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2021/6/34.pdf> DOI <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2021.6.34>
2. Клочко А. М., Волченко Н. В., Клецова Н. В. Економіко-правові засади банківської безпеки за умов посилення євроінтеграційних процесів в Україні. Науковий журнал «Юридичний бюлетень». 2021. № 18. С. 164–171. URL: <http://www.lawbulletin.oduvs.od.ua/archive/2021/18/24.pdf> DOI <https://doi.org/10.32850/LB2414-4207.2021.18.22> (Index Copernicus)
3. Волченко Н. В., Клецова Н. В. Історико-правовий аналіз міжнародного захисту свободи слова у період збройних конфліктів та його значення для розвитку міжнародних відносин. Юридичний науковий електронний журнал. 2021. № 1. С. 312–315. URL: http://www.lsej.org.ua/1_2021/79.pdf DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2021-1/77>
4. Клочко А. М., Волченко Н. В., Клецова Н. В. Міжнародний досвід для оцінки переваг та ризиків відкриття ринку земельних ресурсів в Україні. Юридичний науковий електронний журнал – електронне наукове фахове видання юридичного факультету Запорізького національного університету. 2021. № 4. С. 607–611. URL: http://www.lsej.org.ua/4_2021/151.pdf
5. Nataliia Klietsova, Liubov Mykhailova. International Experience in Staff Management in the Process of Staff Recruitment for Vacant Positions with the Application of Social Networks in the Conditions of Digitalisation. Education of Economists and Managers. 2021. № 59 (1). P. 31–46. URL: https://econjournals.sgh.waw.pl/EEiM/article/view/2719?fbclid=IwAR3HouF7hVNCL6x1NOJ-XXCr35_k1O_2L9tY0jrWGsYWGAsR0KWmcUEJqs DOI: <https://doi.org/10.33119/EEiM.2021.59.5>
6. Волченко Н. В., Клецова Н. В. Історико-правовий аналіз міжнародного захисту свободи слова у період збройних конфліктів та його значення для розвитку міжнародних відносин. Юридичний науковий електронний журнал. 2021. № 1. С. 312–315. URL: http://www.lsej.org.ua/1_2021/79.pdf

DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2021-1/77> (Index Copernicus)
Також викладачем було підвищено професійну кваліфікацію у обсязі 180 годин за рахунок міжнародного наукового стажування в Естонії, модулі якого охоплювали питання міжнародного права. Зокрема: Nataliia Volchenko has passed the international scientific and educational internship “The experience of Estonia in the research and organization of the educational process (active teaching methods, e-learning and practical studying) in management and digitalization, international relations, international law, social protection and grant possibilities of them financing” organized by scientific and technical organization Teadmus OU (180 hours=6 credits ECTS). Certificate number 522/2021 (period 14.08.21-13.11.2021)
Під керівництвом д.ю.н., професора Запари Світлани Іванівни студентка З курсу Марина Юріївна Козодав одержала диплом III ступеня за результатами участі у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт зі спеціальності «Міжнародне право» (посилання: <https://www.facebook.com/photo/?fbid=1996934273795988&set=gm.1422010421477758>, дипломом I ступеня).
Курило Олексій Миколайович. Підвищення кваліфікації: осіння школа «Стала енергетика та клімат: досвід ЄС для України» (30 годин, 1 кредит ECTS), 25-29 жовтня 2021 року.
Всеукраїнське науково-педагогічне підвищення кваліфікації з юридичних наук «Удосконалення професійної компетентності викладача юридичних дисциплін!» (15 листопада-26 грудня 2021 року, 6 кредитів ECTS, 180 годин).
Підготовлено пакет документів для здобуття вченого звання доцента кафедри міжнародних відносин.
Клочко Альона Миколаївна здобула перемогу у щорічному конкурсі «Молодий вчений року» у номінації «Міжнародні відносини» (свідоцтво лауреата № 0167 від 24.09.2021 р.), присвоєно вчене звання професора кафедри міжнародних відносин (атестат професора від 27 вересня 2021 року). Підвищення кваліфікації: осіння школа «Стала енергетика та клімат: досвід ЄС для України» (30 годин, 1 кредит ECTS), 25-29 жовтня 2021 року.
Залучена як виконавець проекту Європейського союзу Erasmus + № 619451-EPP-1-2020-1-NL-EPPKA2-CBHE-JP «Інтеграція та адаптація іноземних студентів»/INTERADIS на період дії проекту з 15.11.2020р. по 14.11.2023 р. (Наказ Ректора Сумського національного аграрного університету № 443-К від 13.11.2020 «Про призначення виконавців проекту Erasmus + KA «Інтеграція та адаптація іноземних студентів» / INTERADIS
Наукометричні показники членів кафедри міжнародних відносин:

	<p>-Клочко А.М. (21 стаття Scopus (з них 7 Web of Science)+1 Web of Science -Запара С.І. (9 ст. Scopus, + 3 Web of Science) -Волченко Н.В. (2 статті Scopus, Web of Science) -Клецова Н.В. (1 стаття Scopus, 3 Web of Science) - Калюжна С.В. (2 статті Scopus) - Петрова Н.О. (1 стаття Scopus)</p>	
<p>Серед викладацького складу за ОП лише двоє викладачів, зокрема Тропін Захар Володимирович та Бенедик Яна Степанівна є кандидатами юридичних наук за спеціальністю 12.00.11 – міжнародне право.</p>	<p>Академічна та професійна кваліфікація викладачів, залучених до реалізації ОП у період з травня по грудень 2021 року була значно підвищена за рахунок як покращення особистісних наукових показників працюючих викладачів на кафедрі міжнародних відносин, так і залучення до навчального процесу ще одного к.ю.н. зі спеціальності 12.00.11-міжнародне право О.М. Курила (зокрема, для викладання навчальної дисципліни «Міжнародний захист прав людини»).</p>	
<p>Під час конкурсного добору на заміщення вакантних посад не завжди витримуються відповідні процедури, які дозволяють забезпечити необхідний рівень професіоналізму викладацького складу за ОП для її успішної реалізації. Під час проходження відбору при заміщенні вакантних посад доцента кафедри міжнародних відносин викладачами Волченко Наталією Василівною та Клецовою (Полянською) Наталією Володимирівною, було допущено невідповідність вимогам п. 2.6.10. та п. 3.9. Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП та укладання з ними трудових договорів (контрактів) http://surl.li/kstx. Зокрема, вказані особи не мають наукового ступеня доктора філософії (кандидата наук) або доктора наук відповідно до профілю кафедри; не мають двох наукових статей за профілем кафедри, опублікованих у виданнях, що індексуються в наукометричних базах Scopus та Web of Science впродовж останніх трьох років; не мають виробничого стажу за профілем кафедри не менше 15 років, так як повну вищу освіту (вищу освіту другого (магістерського) рівня) відповідно до профілю кафедри отримали у 2017-2018 роках. Вказане залучення носить лише епізодичний характер.</p>	<p>ЕГ не врахувала, що викладачі Клецова Н.В. та Волченко Н.В. проходили конкурс у 2017 році (наказ від 23.10.2017 р.) на підставі Положення про порядок конкурсного відбору науково-педагогічних працівників Сумського НАУ № 277-к від 28.08.2015 р., що діяло на той момент. Відповідно до п. 2.3. цього Положення на посаду доцента можуть претендувати особа, яка має науковий ступінь кандидата (доктора) наук та вчене звання доцента (професора) за профілем кафедри, стаж науково-педагогічної роботи не менше 3-х років, має навчально-методичні праці та не менше 5-ти наукових статей, в яких хоча б одна індексується у науково-метричних базах Scopus та Web of Science впродовж останніх 3-х років. Положення, на яке посилається ЕГ було прийняте у 2018 із змінами у 2019-2020 рр. Але, формально, викладачі Клецова Н.В. та Волченко Н.В. виконують вимоги і діючого Положення із змінами, не дивлячись на їх зміну. Кафедра, на якій працюють викладачі Волченко Н.В., Клецова Н.В. має назву «Міжнародні відносини», що відповідно до Постанови КМУ від 29 квітня 2015 р. № 266 Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти відповідає галузі знань 29 «Міжнародні відносини», яка включає в себе три спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії; 292 Міжнародні економічні відносини; 293 Міжнародне право. Напрями наукових досліджень викладачів Волченко Н.В. та Клецової Н.В. повністю відповідають, дисциплінам, які вони викладають(ВОЛЧЕНКО НАТАЛІЯ ВАСИЛІВНА «Юридичний факультет – Сумського національного аграрного університету (snau.edu.ua);</p>	

	<p>КЛЕЦОВА (ПОЛЯНСЬКА) НАТАЛІЯ ВОЛОДИМИРІВНА « Юридичний факультет – Сумського національного аграрного університету (snaeu.edu.ua). Виконання наукових праць у співавторстві свідчить про виконання та оприлюднення спільних досліджень, що повністю відповідає науковим інтересам кафедри та чинному законодавству.</p> <p>2.6.10. Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників містить положення наступного змісту: «У разі невідповідності спеціальності та кваліфікації кандидата вимогам законодавства України та умовам оголошеного конкурсного відбору він не допускається до конкурсного відбору, про що йому повідомляється письмово (рекомендованим листом з письмовим повідомленням про вручення)». Звертаємо увагу, що при визначенні відповідності спеціальності та кваліфікації слід керуватись Постановою КМУ від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності», що у п. 30 передбачає види і результати професійної діяльності особи за спеціальністю, яка застосовується до визнання кваліфікації, відповідної спеціальності.</p> <p>Викладачі Волченко Н.В., Клецова Н.В. мають більше десяти (із 4-х необхідних) умов виконання такої відповідності.</p>	
<p>Зауваження загальні ГЕР 1. Погоджуємось із рекомендацією ЕГ щодо необхідності проведення належного підбору викладацького складу з метою залучення до реалізації ОП у відповідності до вимог Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) http://surl.li/kstx . 2. Необхідно посилити роботу з підготовки викладацьких кадрів за спеціальністю 12.00.11 – міжнародне право. 3. До освітнього процесу за ОП на регулярній основі у різноманітних формах слід залучати роботодавців, які здійснюють власну професійну діяльність, яка прямо чи опосередковано належить до сфери міжнародного права.</p>		
<p>Погоджуємось із рекомендацією ЕГ щодо необхідності проведення належного підбору викладацького складу з метою залучення до реалізації ОП у відповідності до вимог Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) http://surl.li/kstx .</p>	<p>ГЕР не врахувала, що викладачі Клецова Н.В. та Волченко Н.В. проходили конкурс у 2017 році (наказ від 23.10.2017 р.) на підставі Положення про порядок конкурсного відбору науково-педагогічних працівників Сумського НАУ № 277-к від 28.08.2015 р., що діяло на той момент. Відповідно до п. 2.3. цього Положення на посаду доцента можуть претендувати особа, яка має науковий ступінь кандидата (доктора) наук та вчене звання доцента (професора) за профілем кафедри, стаж науково-педагогічної роботи не менше 3-х років, має навчально-методичні праці та не менше 5-ти наукових статей, в яких хоча б одна індексується у науково-метричних базах Scopus та Web of Science впродовж останніх 3-х років.</p> <p>Положення, на яке посилається ЕГ було прийняте у 2018 із змінами у 2019-2020 рр.</p> <p>Але, формально, викладачі Клецова Н.В. та Волченко Н.В. виконують вимоги і діючого Положення із змінами, не дивлячись на їх зміну.</p>	

	<p>Кафедра, на якій працюють викладачі Волченко Н.В., Клецова Н.В. має назву «Міжнародні відносини», що відповідно до Постанови КМУ від 29 квітня 2015 р. № 266 Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти відповідає галузі знань 29 «Міжнародні відносини», яка включає в себе три спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії; 292 Міжнародні економічні відносини; 293 Міжнародне право.</p> <p>Напрями наукових досліджень викладачів Волченко Н.В. та Клецової Н.В. повністю відповідають, дисциплінам, які вони викладають(ВОЛЧЕНКО НАТАЛІЯ ВАСИЛІВНА «Юридичний факультет – Сумського національного аграрного університету (snaeu.edu.ua);</p> <p>КЛЕЦОВА (ПОЛЯНСЬКА) НАТАЛІЯ ВОЛОДИМИРІВНА « Юридичний факультет – Сумського національного аграрного університету (snaeu.edu.ua). Виконання наукових праць у співавторстві свідчить про виконання та оприлюднення спільних досліджень, що повністю відповідає науковим інтересам кафедри та чинному законодавству.</p> <p>2.6.10. Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників містить положення наступного змісту: «У разі невідповідності спеціальності та кваліфікації кандидата вимогам законодавства України та умовам оголошеного конкурсного відбору він не допускається до конкурсного відбору, про що йому повідомляється письмово (рекомендованим листом з письмовим повідомленням про вручення)». Звертаємо увагу, що при визначенні відповідності спеціальності та кваліфікації слід керуватись Постановою КМУ від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності», що у п. 30 передбачає види і результати професійної діяльності особи за спеціальністю, яка застосовується до визнання кваліфікації, відповідної спеціальності.</p> <p>Викладачі Волченко Н.В., Клецова Н.В. мають більше десяти (із 4-х необхідних) умов виконання такої відповідності.</p>	
<p>Необхідно посилити роботу з підготовки викладацьких кадрів за спеціальністю 12.00.11 – міжнародне право.</p>	<p>Академічна та професійна кваліфікація викладачів, залучених до реалізації ОП у період з травня по грудень 2021 року була значно підвищена за рахунок як покращення особистісних наукових показників працюючих викладачів на кафедрі міжнародних відносин, так і залучення до навчального процесу ще одного к.ю.н. зі спеціальності 12.00.11- міжнародне право О.М. Курила (зокрема, для викладання навчальної дисципліни «Міжнародний захист прав людини»).</p>	
<p>До освітнього процесу за ОП на регулярній основі у різноманітних формах слід залучати роботодавців, які</p>	<p>До освітнього процесу на регулярній основі залучаються роботодавці дотичні до спеціальності міжнародне право.</p>	

здійснюють власну професійну діяльність, яка прямо чи опосередковано належить до сфери міжнародного права.	Наприклад, 5 жовтня 2021 р. відбулася в Сумському НАУ, на Юридичному факультеті, зустріч начальника відділу організаційно-кадрової роботи Сумської міської ради Антоненко Андрій Геннадійович, з метою ознайомлення студентів з діяльністю ОМС, чим займаються в даних органах (в частині міжнародної співпраці, юридичного супроводу цих питань), що потрібно знати (вивчати), для того щоб працювати в майбутньому в даній сфері.	
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси		
Рівень відповідності (експертна група) Рівень В Рівень відповідності (ГЕР) Рівень В		
Загальні зауваження ЕГ Під час зустрічі зі здобувачами та органами студентського самоврядування було встановлено, що учасники навчального процесу не зовсім розуміють процедуру вирішення конфліктних ситуації. Крім того, органи студентського самоврядування не мають окремого приміщення, закріпленого лише за ними. ЕГ вважає доречним рекомендувати створення унікальної, як для спеціальності «Міжнародне право», стилізовану аудиторію Європейського суду з прав людини/Ради Європи/Гаазького Суду, враховуючи той факт, що здобувачі наголошують на необхідності посилення практичних навичок. Разом з тим, вважаємо за необхідним проведення систематичних заходів з питань процедур вирішення конфліктних ситуацій для здобувачів.		
Під час зустрічі зі здобувачами та органами студентського самоврядування було встановлено, що учасники навчального процесу не зовсім розуміють процедуру вирішення конфліктних ситуації. Разом з тим, вважаємо за необхідним проведення систематичних заходів з питань процедур вирішення конфліктних ситуацій для здобувачів.	В СНАУ проводиться не рідше 1 разу на семестр кураторські години щодо ознайомлення студентів із можливостями вирішення конфліктних ситуацій із залученням спеціалістів виховного відділу.	Планується продовжити практику проведення не рідше 1 разу на семестр кураторської години щодо ознайомлення студентів із можливостями вирішення конфліктних ситуацій із залученням спеціалістів виховного відділу. За умови виникнення конфліктних ситуацій, такі заходи будуть проводитися позачергово.
Крім того, органи студентського самоврядування не мають окремого приміщення, закріпленого лише за ними.	Студентському самоврядуванню СНАУ виділене окреме приміщення	
ЕГ вважає доречним рекомендувати створення унікальної, як для спеціальності «Міжнародне право», стилізовану аудиторію Європейського суду з прав людини/Ради Європи/Гаазького Суду, враховуючи той факт, що здобувачі наголошують на необхідності посилення практичних навичок.	В СНАУ створена аудиторія міжнародних відносин (232 ауд.).	
Зауваження загальні ГЕР 1. Рекомендуємо інтенсивніше у навчальному процесі застосовувати розгляд справ в онлайн-режимі засідань Європейського суду з прав людини, Міжнародного кримінального суду, Спеціалізованих міжнародних судів ad-hoc з метою посилення практичних навичок і удосконалення системи організації навчального процесу та системи підвищення якості за умов карантинних обмежень. 2. Погоджуємось із рекомендацією ЕГ проведення систематичних заходів з питань процедур вирішення конфліктних ситуацій для здобувачів.		
Рекомендуємо інтенсивніше у навчальному процесі застосовувати розгляд справ в онлайн-режимі засідань Європейського суду з прав людини, Міжнародного кримінального суду, Спеціалізованих міжнародних судів	У 2020-2021 роках Команда СНАУ у складі чотирьох студенток 2-4 курсів спеціальності «Міжнародне право» (Даценко Юлія, Кириченко Вікторія, Кравченко Дар'я, Шишлевська Поліна) під керівництвом к.е.н., доцента кафедри міжнародних відносин СНАУ Клецової Наталії Володимирівни	Планується продовжити практику участі у змаганнях.

<p>ad-hoc з метою посилення практичних навичок і удосконалення системи організації навчального процесу та системи підвищення якості за умов карантинних обмежень.</p>	<p>вперше за час існування даного заходу представила Україну на європейському рівні змагань з мут коту «European human rights moot court competition» («Змагання з мут коту щодо Європейського захисту прав людини»). Перший тур представлення англomовних меморандумів на 50 сторінок відбувся 13.12.2020 року. Студенти його пройшли успішно. На другому змагальному етапі, що відбувався онлайн «Regional Round of Cluj Napoca» з 19 по 22 березня 2021 року (організатор змагань ELSA - незалежна, неполітична, некомерційна організація) наша команда зайняла 43 місце з 120 команд всього світу. У підготовці команду також тренувала коуч Кірян Ольга (Юрисконсульт Незалежної антикорупційної комісії Оборони, Україна), і консультував Петухов Сергій.</p> <p>У підсумках даного заходу у липні 2021 року Команда СНАУ у міжнародних змаганнях з MOOT COURT була відмічена міжнародними суддями за високий рівень вміння правильно застосовувати практику ЄС з прав людини, за здібності швидко та влучно орієнтуватись у батлі й ребатлі з іншою командою, вмінням не лише будувати структуровану доповідь, але й доводити свої "ISSUE" емоційно.</p> <p>СНАУ взяв на себе витрати з участі команди у змаганнях.</p>	
<p>Погоджуємось із рекомендацією ЕГ проведення систематичних заходів з питань процедур вирішення конфліктних ситуацій для здобувачів.</p>	<p>В СНАУ проводиться не рідше 1 разу на семестр кураторські години щодо ознайомлення студентів із можливостями вирішення конфліктних ситуацій із залученням спеціалістів виховного відділу.</p>	<p>Планується продовжити практику проведення не рідше 1 разу на семестр кураторської години щодо ознайомлення студентів із можливостями вирішення конфліктних ситуацій із залученням спеціалістів виховного відділу. За умови виникнення конфліктних ситуацій, такі заходи будуть проводитися позачергово.</p>
<p>Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми Рівень відповідності (експертна група) Рівень В Рівень відповідності (ГЕР) Рівень В</p>		
<p>Загальні зауваження ЕГ Пропозиції стейкхолдерів є необхідним критерієм покращення якості освіти, саме тому ЕГ вважає за необхідним рекомендувати ЗВО зробити акцент на одному із не врахованих зауважень з боку роботодавця. ЕГ рекомендує включити до складу Ради із забезпечення якості освіти гаранта ОП, зважаючи на те, що гарант ОП безпосередньо є відповідальним за забезпечення якості ОП та освітньої діяльності щодо її реалізації.</p>		
<p>Пропозиції стейкхолдерів є необхідним критерієм покращення якості освіти, саме тому ЕГ вважає за необхідним рекомендувати ЗВО зробити акцент на одному із не врахованих зауважень з боку роботодавця.</p>	<p>Дійсно, під час зустрічі ЕГ із роботодавцями, було озвучено необхідність залучати до викладання безпосередніх практиків.</p> <p>Слід зазначити, що в СНАУ перегляд ОП відбувається із залученням стейкхолдерів(https://ur.snau.edu.ua/?p=6213). Отримано низку рецензій від стейкхолдерів та роботодавців до ОПП « Міжнародне право» з вказуванням пропозицій та рекомендацій. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти(зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми шляхом опитувань щодо якості освітніх</p>	

	<p>програм для роботодавців https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfqQoNsqHSTX8omo5SShfLX4r7K6EplTA7Y4gesbkLD_vy37A/viewform. Свої пропозиції щодо ОП роботодавці можуть надавати шляхом безпосереднього спілкуванням з гарантом та надаючи рецензії. 25.11.2021 – проведено засідання експертної ради, якою узгоджені та підтримані зміни. Засідання ЕР проходило під безпосереднім модеруванням гаранта спеціальності Запарою С.І., яка звітувалась перед стейкхолдерами за виконану роботу і обговорювала у дискусіях необхідні покращення.</p>	
<p>ЕГ рекомендує включити до складу Ради із забезпечення якості освіти гаранта ОП, зважаючи на те, що гарант ОП безпосередньо є відповідальним за забезпечення якості ОП та освітньої діяльності щодо її реалізації.</p>	<p>Склад ради якості з якості сформовано відповідно до положення про раду якості СНАУ https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D1%80%D0%B0%D0%B4%D1%83-%D1%96%D0%B7-%D0%B7%D0%B0%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D0%B5%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D1%8F%D0%BA%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D1%97-%D0%B4%D1%96%D1%8F%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96-%D1%82%D0%B0-%D1%8F%D0%BA%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96-%D0%B2%D0%B8%D1%89%D0%BE%D1%97-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8-%D0%A1%D0%9D%D0%90%D0%A3-1.pdf) Гарант ОПП Запара С.І., тісно співпрацює з Відділом забезпечення якості освіти. Відділ забезпечення якості освіти, який керується: Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти, http://docs.snau.edu.ua/documents/education/quality/polojennya_yakist_ოსვითყ.pdf Політикою СНАУ у сфері забезпечення якості освіти, http://docs.snau.edu.ua/documents/education/quality/polityka_yakosti_ოსვითყ.pdf а також зовнішніми відгукками. Всі учасники навчального процесу ознайомлені та активно залучені до виправлення недоліків до ОПП. Пропозиції стейкхолдерів є необхідним критерієм покращення якості освіти.</p>	

<p>Зауваження загальні ГЕР 1. Дослухатись до рекомендацій ЕГ включити до складу Ради із забезпечення якості освіти гаранта ОП, зважаючи на те, що гарант ОП безпосередньо є відповідальним за забезпечення якості ОП та освітньої діяльності щодо її реалізації. 2. З метою посилення системи внутрішнього забезпечення якості освітньої програми доречним є у робочих програмах навчальних дисциплін у рубриці розподіл балів зазначити мінімальну кількість балів, які є заліковими за кожним видом роботи, передбаченим РН (це може бути єдиний алгоритм співвідношення для усіх видів, на кшталт 50:50, 60:40), умови допуску до іспиту в разі відсутності студента чи неотримання відповідного мінімуму, рекомендованого викладачем, з урахуванням специфіки конкретної навчальної дисципліни, для успішного завершення даної дисципліни.</p>		
<p>дослухатись до рекомендацій ЕГ включити до складу Ради із забезпечення якості освіти гаранта ОП, зважаючи на те, що гарант ОП безпосередньо є відповідальним за забезпечення якості ОП та освітньої діяльності щодо її реалізації.</p>	<p>Склад ради якості з якості сформовано відповідно до положення про раду якості ЧНАУ https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D1%80%D0%B0%D0%B4%D1%83-%D1%96%D0%B7-%D0%B7%D0%B0%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D0%B5%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D1%8F%D0%BA%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D1%97-%D0%B4%D1%96%D1%8F%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96-%D1%82%D0%B0-%D1%8F%D0%BA%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96-%D0%B2%D0%B8%D1%89%D0%BE%D1%97-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8-%D0%A1%D0%9D%D0%90%D0%A3-1.pdf) Гарант ОПП Запара С.В., тісно співпрацює з Відділом забезпечення якості освіти.</p>	
<p>З метою посилення системи внутрішнього забезпечення якості освітньої програми доречним є у робочих програмах навчальних дисциплін у рубриці розподіл балів зазначити мінімальну кількість балів, які є заліковими за кожним видом роботи, передбаченим РН (це може бути єдиний алгоритм співвідношення для усіх видів, на кшталт 50:50, 60:40), умови допуску до іспиту в разі відсутності студента чи неотримання відповідного мінімуму, рекомендованого викладачем, з урахуванням специфіки конкретної навчальної дисципліни, для успішного завершення даної дисципліни.</p>	<p>Зазначена позиція реалізована у нових силабусах (https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/11/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%87%D1%83-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%B3%D1%83-%D1%81%D0%B8%D0%BB%D0%B0%D0%B1%D1%83%D1%81-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%BF%D0%BE%D0%BD%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B0.pdf).</p>	

	<p>Загалом, внутрішня система якості здійснюється відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти, http://docs.snau.edu.ua/documents/education/quality/polojennya_yakist_ostvity.pdf</p> <p>Та політики СНАУ у сфері забезпечення якості освіти, http://docs.snau.edu.ua/documents/education/quality/polityka_yakosti_ostvity.pdf а також зовнішніми відгуками.</p>	
Критерій 9. Прозорість та публічність	Рівень відповідності (експертна група) Рівень В Рівень відповідності (ГЕР) Рівень В	
Загальні зауваження ЕГ: На сайті наявні документи, які регламентують освітній процес без підписів та печаток.		
На сайті наявні документи, які регламентують освітній процес без підписів та печаток.	Відповідно до Закону України Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо використання печаток юридичними особами та фізичними особами - підприємцями (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 18, ст.222) - відсутня необхідність завіряти печаткою юридичними особами. Попри це у разі необхідності СНАУ може надати всі необхідні документи із прославленням печатки	Звернутись до відділу забезпечення якості освіти та навчального відділу
Зауваження загальні ГЕР Рекомендуємо врахувати зауваження ЕГ щодо висвітлення на сайті документів, які регламентують освітній процес з належним юридичним оформленням (наявними підписами, печатками, відповідним роком затвердження).		
Рекомендуємо врахувати зауваження ЕГ щодо висвітлення на сайті документів, які регламентують освітній процес з належним юридичним оформленням (наявними підписами, печатками, відповідним роком затвердження).	Відповідно до Закону України Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо використання печаток юридичними особами та фізичними особами - підприємцями (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 18, ст.222) - відсутня необхідність завіряти печаткою юридичними особами. Попри це у разі необхідності СНАУ може надати всі необхідні документи із прославленням печатки.	